

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	Випуск 1	Змін 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Державного університету
«Житомирська політехніка»
Оксана ОЛІЙНИК

«21» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА
додаткового фахового іспиту
для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
з спеціальністю 256 «Національна безпека
(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

Контрольний примірник

Врахований примірник

Ухвалено
на засіданні приймальної комісії
«21» квітня 2023 р.,
протокол № 3

Відповідальний секретар
приймальної комісії

_____ Андрій ПАНАСЮК

Житомир
2023

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 9 / 2</i>

Структура
екзаменаційного білету до додаткового вступного іспиту
до аспірантури із спеціальності 256 «Національна безпека
(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

Додатковий фаховий іспит для конкурсного відбору осіб до аспірантури за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» проводиться у формі усного іспиту.

Для вступу до аспірантури білет для проведення фахового іспиту складається з 3 питань:

- перше питання оцінюється за правильну відповідь максимально 50 балів;
- друге питання оцінюється за правильну відповідь максимально 50 балів;
- третє питання оцінюється за правильну відповідь максимально 100 балів;

Результати вступного іспиту із спеціальності оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 3

Питання додаткового вступного іспиту

I-II рівень

1. Взаємозв'язок та відмінності Стратегії національної безпеки та Національної стратегії держави.
2. Визначте основні загрози військовій безпеці на сучасному етапі розвитку України.
3. Вплив на державну політику у сферах національної безпеки і оборони інститутів громадянського суспільства.
4. Етапи стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
5. Класифікація війн.
6. Компетенція основних складових системи управління національною безпекою.
7. Концептуальні можливості Збройних сил України щодо ведення війн шостого покоління.
8. Мета завдання і функції системи забезпечення національної безпеки України.
9. Мета підготовки Стратегічного оборонного бюлетеня.
10. Мета та завдання системи забезпечення інформаційної безпеки.
11. Мета та принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони України.
12. Мета, цілі та особливості сучасних воєнних конфліктів.
13. Наведіть приклади впливу національних інтересів на формування та функціонування механізмів забезпечення національної безпеки.
14. Назвіть особливості управління національною безпекою в умовах геополітичних трансформацій
15. Окресліть механізми державного управління бюджетною безпекою.
16. Окресліть місце та роль України в структурах міжнародної безпеки в контексті змін безпекових парадигм.
17. Окресліть перспективи розвитку бенчмаркінгу національної безпеки.
18. Окресліть складові елементи системи воєнної безпеки.
19. Окресліть сучасний стан воєнної безпеки України.
20. Окресліть чинники, що впливають на ступінь воєнної безпеки.
21. Опишіть модель системи управління національної безпеки.
22. Основні загрози національній безпеці в інформаційній сфері на сучасному етапі розвитку України.
23. Основні напрями державної політики національної безпеки в інформаційній сфері.
24. Основні положення Закону України "Про основи національної безпеки України".
25. Основні функції оборонного планування.
26. Основні чинники, які зумовлюють особливості державної політики у сферах національної безпеки і оборони України.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 4

27. Особливості управління сектором національної безпеки в Україні.
28. Підходи до формування Концепції національної безпеки.
29. Поняття нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
30. Поняття та види загроз національній безпеці України в екологічній сфері.
31. Поняття та зміст бенчмаркінгу національної безпеки.
32. Поняття та зміст воєнної небезпеки, її відмінність від воєнної загрози.
33. Поняття та зміст екологічної безпеки.
34. Поняття та зміст інформаційної безпеки.
35. Поняття та зміст системи забезпечення національної безпеки України.
36. Поняття та зміст системи управління національною безпекою.
37. Поняття та основні складові геополітичної безпеки.
38. Поняття та сутність, механізм бенчмаркінгу.
39. Порівняйте зміст поняття “національна безпека” в нормативно-правових документах України впродовж років її незалежності
40. Порівняйте зміст поняття “національні інтереси” в нормативно-правових документах України впродовж років її незалежності
41. Правові основи стратегічного прогнозування політики національної безпеки в Україні.
42. Принципи побудови та функціонування системи забезпечення національної безпеки України.
43. Пріоритетні напрями забезпечення екологічної безпеки.
44. Розкрийте зміст періодизації парадигм національної безпеки.
45. Розкрийте зміст співвідношення концепції національного інтересу і концепції глобалістики.
46. Сили та засоби забезпечення національної безпеки України.
47. Система забезпечення геополітичної безпеки.
48. Структура системи забезпечення національної безпеки України.
49. Сутність та зміст теорії національної безпеки.
50. Сучасні загрози геополітичній безпеці України.

III рівень

51. Актуальні шляхи підвищення можливостей щодо забезпечення воєнної безпеки України в сучасних умовах.
52. Визначення пріоритетності цілей стратегії національної безпеки та ймовірності їх досягнення (крізь призму можливостей та загроз).
53. Дайте загальну характеристику впливу воєнно-політичних конфліктів на національну безпеку та опишіть їх структурні елементи
54. Дайте загальну характеристику технологіям дестабілізації в державі як інструменту створення передумов для збройного конфлікту
55. Дайте характеристику воєнним відносинам у контексті геополітичної парадигми
56. Дайте характеристику динаміки частоти воєн. Які демографічні втрати крізь призму воєнної глобалізації?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 5

57. Методи розробки стратегічних прогнозів в інтересах національної безпеки.

58. Наведіть приклади впливу глобальних проблем безпеки на формування та функціонування механізмів забезпечення національної безпеки.

59. Опишіть елементи класичної моделі міждержавного протиборства та етапи її реалізації

60. Розкрийте зміст ідей Г.Гегеля щодо проблем політики, війни та миру

61. Розкрийте зміст ідей І.Канта, щодо проблем політики, війни та миру

62. Розкрийте зміст ідей К.Клаузевіца щодо проблем політики, війни та миру

63. Розкрийте зміст ідей Н. Макіавеллі щодо проблем політики, війни та миру

64. Розкрийте зміст ідей Т. Гоббса щодо проблем політики, війни та миру

65. Які особливості гібридних та мережевих війн?

66. Які фактори свідчать про доцільність зміни сучасної парадигми міжнародних відносин?

67. Які чинники визначають життєвий потенціал державності, сутність проблеми щодо її захисту та шляхи її вирішення в сучасних умовах?

68. Які чинники визначають особливості державної політики у сферах національної безпеки і оборони України?

69. Які чинники зумовлюють взаємозалежність небезпек руйнації національних цінностей, культурного коду та державності?

70. Які чинники зумовлюють загрозу застосування біологічної зброї?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 6

Рекомендована література

Основна література

1. Виклики національній безпеці у контексті формування нового світового порядку: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 103 с.
2. Данільян О.Г. Національна безпека України : навч. посібник / О.Г. Данільян, О.П. Дзьобань, М.І. Панов. Х. : ФОЛІО, 2002. 282 с.
3. Зовнішня політика та національна безпека : навч. посіб. / Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2022. 208 с.
4. Ліпкан В.А. Національна і міжнародна безпека у визначеннях та поняттях / В.А. Ліпкан, О.С. Ліпкан. К. : Текст, 2008. 400 с.
5. Організаційно-правові засади забезпечення воєнної безпеки України: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023 112 с.
6. Основи теорії управління у сфері національної безпеки: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 174 с.
7. Ситник Г.П. Національна безпека України: теорія і практика : навч. посібник / Г.П. Ситник, В.М. Олуйко, М.П. Вавринчук. К. : Кондор, 2007. 616 с.
8. Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 136 с.

Допоміжна література

1. Воєнно-політичні конфлікти та міжнародна безпека: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 92 с.
2. Глобальна та національна безпека [текст]: підручник / [В.І.Абрамов, Г.П.Ситник, В.Ф.Смолянук]; за заг. ред. Г.П.Ситника. – К.: НАДУ, 2016. 784с.
3. Грицишен Д.О. Державна політика в сфері запобігання та протидії економічній злочинності: монографія. Житомир: ЖДТУ. 2020. 300 с.
4. Загурська-Антонюк В.Ф. Державне управління національною безпекою в умовах геополітичних трансформацій [Текст]: монографія / В.Ф. Загурська-Антонюк. Житомир : Вид. О.О. Євенок, 2020. 336 с.
5. Конкурентоспроможність держави та національна безпека: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 86 с.
6. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.
7. Основи стратегічного планування національної безпеки : навч. посіб. / Г. П. Ситник, М. Г. Орел ; за ред. Г. П. Ситника. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2022. 208 с.
8. Політико-правове забезпечення публічного управління у сфері національної безпеки: курс лекцій / Г.П. Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 142 с.
9. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	Випуск I	Зміни 0	Екземпляр №1	Арк 9 / 7

М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020, 380 с.

10. Публічне управління у сфері національної безпеки : підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел ; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ "Київський університет", 2022. 464 с.

11. Свірко С.В. Механізми державного управління бюджетною безпекою [Текст]: монографія / С.В. Свірко. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 436 с

12. Сергієнко Л.В. Державна політика забезпечення безпеки урбанізованих територій: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “БукДрук”». 2022. 500 с

13. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник К.: НАДУ, 2012. 544 с.

14. Становлення і розвиток системи стратегічних комунікацій сектору безпеки і оборони України; за заг. ред. В. Г. Пилипчука: монографія – К. : ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2018. – 272 с.

15. Супрунова І.В. Державна політика у сфері детінізації національної економіки як структурної складової державної безпеки: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”». 2021. 340 с.

16. Філософія війни та миру: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 118 с.

17. Шипілова Л.М. Стратегічне планування у сфері національної безпеки: курс лекцій / Л.М.Шипілова. К: ВПЦ "Київський університет", 2023. 143 с.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України // [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Закон України “Про боротьбу з тероризмом” № 638-IV від 20.03.2003 р. // [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15>

3. Закон України “Про державну таємницю” №3855- XII від 21.01.1994 р. // [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

4. Закон України “Про дипломатичну службу” №2449-VIII, від 07.06.2018 р.[Електронний ресурс].Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#n373>

5. Закон України “Про захист інформації в автоматизованих системах” №80/94-ВР від 05.07.1994 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80/ed20040609>

6. Закон України “Про Збройні сили України” №1934-XII від 06.12.1991 р. // [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>

7. Закон України “Про інформацію” №2657-XII від 02.10.1992 р. // [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

8. Закон України “Про оборону України” №1932-XII від 06.12.1991 р. // [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>

9. Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” №2135-XII від

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	Випуск 1	Змін 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 8

18.02.1992 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>

10. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-ХІІ від 25.06.1991 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>

11. Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України» № 183/98-ВР від 05.03.1998 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80>

12. Закон України «Про розвідувальні органи України» № 2331-ІІІ від 22.03.2001 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2331-14>

13. Закон України «Про службу безпеки України» № 2229-ХІІ від 25.03.1992 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>

14. Закон України «Про Державну прикордонну службу України» 3 квітня 2003 року № 661-ІV від 03.04. 2003 р. Поточна редакція від 04.01.2019 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>

15. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» № 2411-ВІ в редакції від 08.07.2018 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>

16. Закон України «Про національну безпеку України» № 2469-ВІІІ від 21.06.2018 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>

17. Закон України Про Національну гвардію України № 876-ВІІ від 13 березня 2014 року // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>

18. Кодекс цивільного захисту України. № 5403-ВІ від 2 жовтня 2012 року. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>

19. Про стратегію національної безпеки України [Електрон. ресурс]: Указ Президента України від 26.05.2015 р., № 287/2015. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015#n7>

20. Указ Президента України № 225/2019 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 16 травня 2019 року «Про організацію планування в секторі безпеки і оборони України» // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rnbo.gov.ua/documents/502.htm>

21. Указ Президента України № 47/2017 від 25 лютого 2017 року Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017#n2>

22. Указ Президента України № 874/2019 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 02 грудня 2019 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення енергетичної безпеки» // [Електронний ресурс]. Режим

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 256.00.1/ДФ/Д- 01-2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 9

доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/8742019-30769>

23. Указ Президента України № 921/2019 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 07 грудня 2019 року «Питання міжвідомчої робочої групи з підготовки пропозицій щодо зміцнення обороноздатності держави» // [Електронний ресурс]. Режим

доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/9212019-31449>

24. Указ Президента України № 923/2019 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 07 грудня 2019 року «Про невідкладні заходи з посилення спроможностей держави у сфері кібербезпеки» // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/9232019-31465>

25. Указ Президента України № 96/2016 від 15 березня 2016 року Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/96/2016>

26. Указ Президента України № 340/2019 Про склад Ради національної безпеки і оборони України // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/3402019-27277>

27. Указ Президента України № 92/2016 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року "Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України" // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92/2016>

28. Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року "Про нову редакцію Воєнної доктрини України" № 555/2015 від 24.09.2015 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555/2015#n8>

*Зав. кафедри
національної безпеки,
публічного управління та адміністрування
д.н.з держ.упр., д.е.н., професор*

С.В. Свірко